

Uchwała Nr LI/1190/2017
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 21 listopada 2017 r.

w sprawie sprawiania przez Gminę Miasto Rzeszów pogrzebu osobom zmarłym
i dzieciom martwo urodzonym

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), art. 17 ust. 1 pkt 15, art. 44 i art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 912)

Rada Miasta Rzeszowa
uchwala, co następuje:

§ 1

1. Gmina Miasto Rzeszów, zwaną dalej Gminą, w ramach zadań własnych o charakterze obowiązkowym, sprawia pogrzeb osobom zmarłym na jej terenie, w tym także dzieciom martwo urodzonym, bez względu na czas trwania ciąży, jeżeli nie ustalono osób uprawnionych do sprawienia im pogrzebu lub osoby uprawnione nie skorzystały z prawa do pochowania zwłok.
2. Zadanie w zakresie sprawienia pogrzebu, realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie, zwany dalej „Ośrodkiem”, który organizuje czynności związane z pochówkiem.
3. Przed pochówkiem osoby zmarłej, o jej zgonie pracownik socjalny Ośrodka powiadamia osoby uprawnione do pochowania zwłok, celem potwierdzenia przejęcia przez Gminę uprawnień do sprawienia pogrzebu.

§ 2

1. Sprawienie pogrzebu osób zmarłych następuje na podstawie karty zgonu. Pogrzeb osoby zmarłej odbywa się zgodnie z wyznaniem zmarłego, na cmentarzu na terenie Gminy.
2. W przypadku gdy ustalenie wyznania zmarłego nie jest możliwe, pogrzeb jest sprawiany zgodnie z panującym zwyczajem.
3. Pochowanie dzieci martwo urodzonych następuje na zgłoszenie szpitali funkcjonujących na terenie Rzeszowa bądź osoby uprawnionej, na podstawie karty zgonu oraz oświadczenia odebranego od osoby uprawnionej, którego wzór stanowi załącznik do niniejszej Uchwały, że została poinformowana o przysługującym jej prawie do pochowania dziecka oraz, iż rezygnuje z tego prawa.
4. W przypadku dzieci martwo urodzonych przed wejściem w życie niniejszej Uchwały, dla sprawienia pochówku dziecka martwo urodzonego nie jest wymagane złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, wg wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej Uchwały.

5. Pogrzeb dzieci martwo urodzonych organizuje się dwa razy w roku (25 marca i 15 października) w specjalnie do tego przeznaczonych mogile, zlokalizowanej na terenie Cmentarza Komunalnego Wilkowyja w Rzeszowie, po uprzednim dokonaniu kremacji zbiorowej i umieszczeniu popiołów w zbiorowej urnie.
Informację o terminie uroczystości umieszcza się na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie.

§ 3

Pochówku wraz z niezbędnymi w tym zakresie usługami, dokonuje zakład pogrzebowy, któremu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zleci organizację pogrzebu.

§ 4

1. Koszty pogrzebu osób zmarłych i pochówku dzieci martwo urodzonych pokrywa Gmina ze środków przeznaczonych na realizację zadań własnych z zakresu pomocy społecznej.
2. Poniesione przez Gminę wydatki na pokrycie kosztów pogrzebu osoby zmarłej refundowane są z zasiłku pogrzebowego, a w przypadku jeżeli po osobie zmarłej nie przysługuje zasiłek pogrzebowy podlegają zwrotowi z masy spadkowej.
3. Nie dochodzi się zwrotu kosztów pochówku dzieci martwo urodzonych.

§ 5

Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Rzeszowa.

§ 6

Traci moc Uchwała nr XXVI/143/2004 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 6 lipca 2004 r. w sprawie sprawiania pogrzebu przez Gminę Rzeszów.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący
Rady Miasta Rzeszowa

Andrzej Dec

Uzasadnienie

Dotychczas obowiązująca Uchwała nr XXVI/143/2004 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 6 lipca 2004 r. w sprawie sprawiania pogrzebu przez Gminę Rzeszów nie reguluje kwestii pochówku dzieci martwo urodzonych. Z wnioskiem o dokonanie pochówku dzieci martwo urodzonych bądź poronionych we wczesnych etapach ciąży, których pochowania zrzekli się rodzice, zwrócił się do Miasta jeden z rzeszowskich szpitali (Załącznik nr 1). Uzasadnienie dla stworzenia procedury pogrzebu dzieci martwo urodzonych wynika wprost z przepisów prawa, które odnoszą się do traktowania ciała osób zmarłych i szczątków ciała ludzkiego. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia zarówno z całymi ciałkami zmarłych dzieci, jak i ich szczątkami.

Najbardziej pożądana - pod każdym względem - jest sytuacja indywidualnego pogrzebu dziecka martwo urodzonego dokonanego przez rodzinę przy wsparciu finansowym z systemu ubezpieczeń społecznych. Jednakże możliwość dokonania pochówku swego martwo urodzonego dziecka, w świetle aktualnego brzmienia ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. *o cmentarzach i chowaniu zmarłych*, jest prawem, a nie obowiązkiem rodziców. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. *w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi* mówi, iż „za zwłoki uważa się ciała osób zmarłych i dzieci martwo urodzonych bez względu na czas trwania ciąży”.

Oficjalna wykładnia tych przepisów znajduje się w odpowiedziach Ministerstwa Zdrowia na odpowiednie zapytania dyrektora MOPS w Bydgoszczy (Załącznik nr 2). Ministerstwo Zdrowia nie widzi nadużycia w zbiorowej kremacji, ani w pochówku dzieci martwo urodzonych w jednej mogile, w jednej urnie, deklarując jednocześnie uregulowanie tej kwestii w przepisach prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę, wzorem miast, które znalazły rozwiązanie w tej sprawie, proponuje się powierzenie organizacji dokonywania pochówków dzieci martwo urodzonych Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Pochówki te będą organizowane na zgłoszenie szpitali funkcjonujących na terenie Miasta Rzeszowa dwa razy w roku. Po dokonaniu zbiorowej kremacji zwłok, prochy dzieci martwo urodzonych, w zbiorowej urnie, będą składane do specjalnie pobudowanego Grobu Dzieci Utraconych na Cmentarzu Komunalnym Wilkowyja.

Zwłoki dziecka martwo urodzonego, nawet maleńkiego, winny być otaczane należną czcią i szacunkiem. Właściwe postępowanie z tymi zwłokami jest podkreśleniem godności ludzkiej, ale też wyrazem współczucia i szacunku dla smutku rodziców, którzy utracili swoje dziecko. Grób Dzieci Utraconych może się stać miejscem zadumy i modlitwy także dla tych rodziców, którzy wcześniej utracili swoje dziecko i nie wiedzą, co stało się z jego cielesnymi szczątkami. Zapropionowane rozwiązanie sprawi, że wzrośnie uświadomienie społeczeństwa i dzieci pozostawionych bez pochówku będzie coraz mniej.

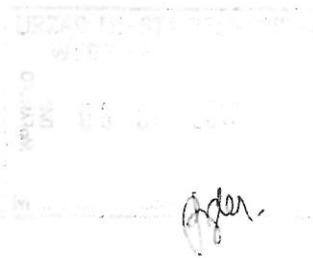

110-1 KWT

Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 1
im. Fryderyka Chopina
35-055 Rzeszów, ul. Szopena 2, tel. 17 8666001, fax. 17 8666020
e-mail: sekretariat@szpital.rzeszow.pl
www.szpital.rzeszow.pl

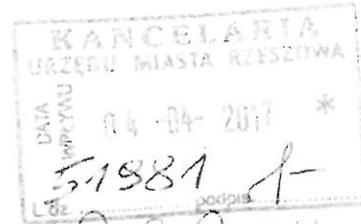
KSW- V/433/35717

Rzeszów, dnia 03.04.2017 r.

5.04.2017
20
P. J. J.

Szanowny Pan
Tadeusz Ferenc
Prezydent
Miasta Rzeszowa
ul. Rynek 1
35 – 959 Rzeszów

P. E. Szlachetka
Prez. o 12.04.2017
07.04.2017

Szanowny Panie Prezydencie,

Od wielu lat szpitale borykają się z bardzo wrażliwą kwestią dotyczącą pochówku dzieci martwo urodzonych, zgodnie bowiem z obowiązującym polskim prawem, a mianowicie § 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia¹⁾ z dn. 21 grudnia 2006 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi /Dz. U. z 2007 r. Nr 1, poz. 10/, który brzmi: „Za zwłoki uważa się ciała osób zmarłych i dzieci martwo urodzonych, bez względu na czas trwania ciąży”, a zatem płody/szczątki ludzkie należy pochować jak każde ludzkie zwłoki.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 Ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych /tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 2126, z póź. zm./, który mówi, iż „Zwłoki niepochowane przez podmioty, o których mowa w ust.1, ...są chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu...”, jak również mając na uwadze zapisy Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z póź. zm./; tj. art. 17 ust. 1, pkt.15, który wskazuje, iż sprawienie pogrzebu należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, pragnę zwrócić się do Pana Prezydenta z prośbą o podjęcie stosownych działań mających na celu uregulowanie tak istotnej i zarazem delikatnej kwestii.

W Klinicznym Zakładzie Patomorfologii Klinicznego Szpitala Wojewódzkiego Nr 1 im. F. Chopina, przechowuje się obecnie 26 płodów z roku 2015 i 2016 przeznaczonych do pochówku. Wobec powyższego zwracam się z prośbą o sprawienie pochówku dla w/w płodów znajdujących się w szpitalu, które nie zostały odebrane przez rodzinę.

W ostatnich latach zauważamy, iż wiele miast stara się rozwiązać tą sytuację z pozytywnym skutkiem, poprzez m.in. podjęcie stosownej uchwały w tym względzie.

Z uwagi na narastającą skalę problemu zwracam się do Pana Prezydenta o potraktowanie sprawy jako pilnej.

Z poważaniem,

p.o. Z-ca DYREKTORA
ds. Klinicznych i Lecznictwa
Klinicznego Szpitala Wojewódzkiego Nr 1
im. Fryderyka Chopina
w Rzeszowie
dr hab. n. med. Krzysztof Gutkowski, prof. UR

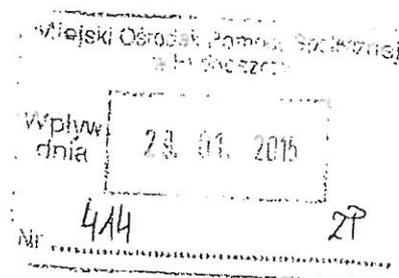
Ministerstwo Zdrowia
Departament Matki i Dziecka

MD-P.075.1.2015

Id. k. 116080

ZALĄCZENIK 2

Warszawa, 23-01-2015 r.

Pani
Ewa Taper
Zastępca Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej
w Bydgoszczy

szanowno Pani Dyrektorko

W związku z Pani pismem zawierającym prośbę o udzielenie odpowiedzi w kwestii związanej z podstawą prawną do dokonywania zbiorowej kremacji i chowania w zbiorowej mogile, w jednej urnie, martwo urodzonych dzieci (w wyniku wcześniej utraconych ciąż - przed upływem 22 tygodnia ciąży) w sytuacji, gdy rodzice dziecka rezygnują z pochowania takiego dziecka - Departament Matki i Dziecka przedstawia następujące stanowisko:

Jak przedstawiono w piśmie, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118 poz. 687 j.t. z późn. zm.), „zwłoki niepochowane przez podmioty, o których mowa w ust. 1, albo nieprzekazane publicznej uczelni medycznej albo publicznej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu, (...)”.

Zgodnie z regulacją zawartą w § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, za zwłoki uważa się ciała osób zmarłych i dzieci martwo urodzonych. bez względu na czas trwania ciąży”. Zatem w przypadku pozostawienia ich w szpitalu, gmina ma obowiązek dokonania pochówku. Dotyczy to także płodów utraconych przed 22 tyg. ciąży.

Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Telefon: (22) 634 96 00
e-mail: kancelaria@mz.gov.pl
www.mz.gov.pl

Zgodnie z § 7. ww. rozporządzenia, zwłoki dzieci martwo urodzonych chowanie przez osoby uprawnione, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o *cmentarzach i chowaniu zmarłych*. Na wniosek osób uprawnionych zwłoki te mogą być spopielone.

Ponadto, § 8 powyższego rozporządzenia Ministra Zdrowia mówi:

„§ 8. 1. Do postępowania ze szczątkami ludzkimi będącymi:

- 1) popiołami powstałymi w wyniku spopielenia zwłok,
 - 2) pozostałościami zwłok, wydobytych przy kopaniu grobu lub w innych okolicznościach,
 - 3) częściami ciała ludzkiego, odłączonymi od całości
- stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania ze zwłokami, z zastrzeżeniem ust. 2-6.

2. Do pochowania szczątków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wymagana jest karta zgonu, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Do pochowania szczątków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, oraz szczątków będących popiołami powstałymi w wyniku spopielenia zwłok dzieci martwo urodzonych wymagane jest zaświadczenie stwierdzające ich pochodzenie, wystawione odpowiednio przez:

- 1) zarząd cmentarza - w przypadku szczątków, o których mowa w ust. 1 pkt 2,
- 2) lekarza zakładu opieki zdrowotnej lub lekarza wykonującego zawód w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej lub grupowej praktyki lekarskiej - w przypadkach dotyczących szczątków niewymienionych w pkt 1.

4. Pochowanie sprowadzonych z zagranicy szczątków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, następuje na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy.

5. Szczątki, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, chowa się w miejscach wskazanych przez zarząd cmentarza.

6. Szczątki, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą być również spopielone przez zakłady opieki zdrowotnej dysponujące odpowiednimi urządzeniami do tego celu.”

Jak wynika z przytoczonych obowiązujących przepisów, ani *ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych*, ani rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. *w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi* nie reguluje szczegółowo kwestii dot. procedury kremacji zwłok dzieci martwo urodzonych (w tym kremacji zbiorowej płodów). Nie określa także, czy każdy płód musi być spopielony i chowany

w odrębnej urnie (mając jednocześnie na względzie § 6 przedmiotowego rozporządzenia, w którym w ust.1. zapisano, że w trumnie przeznaczony dla zwłok osoby dorosłej składa się zwłoki tylko jednej osoby dorosłej albo zwłoki matki z dzieckiem nowo narodzone lub zwłoki dwojga dzieci w wieku do 6 lat

Brak regulacji dotyczącej określenia sposobu dokonywania pochówku płodów poza ustanowieniem wydzielonego miejsca na cmentarzu do chowania wszystkich szczątków ludzkich.

Z drugiej strony należy stwierdzić, iż nie istnieje w obowiązujących przepisach prawa zakaz dokonywania zbiorowego pochówku w jednej mogile, w jednej urnie martwych płodów w wyniku utraconych wczesnych ciąży.

Uprzejmie informujemy, aktualnie trwają zaawansowane prace nad przygotowaniem nowej ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Ze względu na wagę poruszonego w piśmie problemu, przedstawiamy powyższy problem do uregulowania w nowej ustawie w zakresie pozostającym we właściwości Ministra Zdrowia.

W naszej opinii, do czasu powstania powyższych regulacji, pozostaje opracowanie i zamieszczenie w regulaminach szpitali własnej procedury szczegółowego postępowania z martwo urodzonymi dziećmi w wyniku utraconych wczesnych ciąży.

2
2 up.

powołaniu

DYREKTOR
Departamentu Matki i Dziecka
Dagmara Kerbańska